

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

5.Bf.158/2021/12. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2023. február 7. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

Í T É L E T E T:

A befolyással üzérkedés büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék 2022. április 1. napján kihirdetett 98.B.380/2021/32. számú ítéletét megváltoztatja.

A Terhelt1 I.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát – a közügyektől eltiltás egyidejű mellőzésével – 2 (kettő) évre mérsékli, s annak végrehajtását 5 (öt) év próbaidőre felfüggeszti.

Megállapítja, hogy a végrehajtási fokozatra, a feltételes szabadságvesztés legkorábbi időpontjára vonatkozó rendelkezések a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén irányadóak.

Ezen túlmenően Terhelt1 I.r. vádlottal szemben 10.000 (tízezer) forint összeg erejéig vagyonekmozgást rendel el.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2022. április 1. napján tartott tárgyaláson kihirdetett 98.B.380/2021/32. számú ítéletében Terhelt1 I.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés büntetében [Btk. 293. § (1) bekezdés (2) bekezdés] valamint 1 rendbeli befolyással üzérkedés büntetében [Btk. 299.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont 1. fordulata]; s ezért halmazati büntetésül 2 év 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre, 4 év okmányirodai ügyintézővel kapcsolatos foglalkozástól eltiltásra, 450 napi tétel – napi tételenként 1000 forint, összesen 450.000 forint – pénzbüntetésre, továbbá 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, azt a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban megjelölve, a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményekről, illetőleg a lefoglalt bűnjelekről.

[2] Az ítélet ellen a kihirdetést követően Terhelt1 I.r. vádlott és védője is kizárólag a kiszabott büntetés enyhítése érdekében jelentettek be fellebbezést, míg az ügyészség a jogorvoslati nyilatkozatra fenntartott három munkanapos határidőben I.r. terhelt terhére a kiszabott büntetés súlyosítása, a szabadságvesztés és közügyektől eltiltás tartamának felemelése, továbbá 10.000 forint összegű vagyonekobjás alkalmazása végett fellebbezett.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.72/2022/7. számú átiratában az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására, a szabadságvesztés és közügyektől eltiltás tartamának felemelésére, és a Btk. 74. § (1) bekezdés f) pontja értelmében 10.000 forint összeg erejéig vagyonekobjás elrendelésére (ezzel összefüggésben az elsőfokú ítélet [36] bekezdésének mellőzésére), egyebekben pedig az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

[4] Az átirat a jogorvoslati nyilatkozatok tartalma alapján utalt a felülbírálat korlátozott voltára, illetőleg arra, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával járt el, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. A tényállása megalapozott, s indokolásában részletesen kifejtette, hogy a vádlott védekezésével szemben a tényállást miért a tanúvallomásokra és az okirati bizonyítékokra alapozta. A bűnösségre vont következtetést okszerűnek, a cselekmények minősítését törvényesnek tartotta. Egyetértett az elsőfokú bíróság által feltárt büntetéskiszabási körülményekkel, a foglalkozástól eltiltás és pénzbüntetés tekintetében a büntetés mértékét tetтарыосnak tartotta, ugyanakkor a szabadságvesztést és a közügyektől eltiltást illetően arra utalt, hogy azok nem jelenítik meg a cselekmények együttes tárgyi súlyát, így a büntetési célok elérésére nem alkalmasak, felemelésük indokolt.

[5] Hivatkozott továbbá arra is, hogy eljárási szabályt sértett a törvényszék, amikor a 10.000 forint vesztegetési összegre irányuló vagyonekobjási intézkedést a Be. 565. § (2) bekezdésére figyelemmel nem alkalmazta, jöllehet a beismerés elfogadására nem előkészítő ülésen került sor, s a vagyonekobjás alkalmazása a 74. § (1) bekezdés f) pontjának kógens rendelkezésén alapul.

[6] A meghatalmazott védő 2023. január 25. napján benyújtott fellebbezés indokolásában – a bejelentett fellebbezését kiterjesztve – a 3. tényállási pontban írt befolyással üzerkedés büntette vonatkozásában védencc felmentését, és a büntetés jelentős mérséklését indítványozta. Kiemelte, hogy az I.r. terhelt büntetlen előéletű, korábban soha nem került összeütközésbe a törvénnyel, rendezett anyagi és családi körülmények között él, a büntetőeljárás két és fél éves időszaka az egészségén is nyomot hagyott, vérnyomása folyamatosan ingadozik. Álláspontja szerint egy felfüggesztett börtönbüntetés is alkalmas azon cél elérésére, hogy védencc többet bűncselekményt ne kövessen el.

[7] A felmentést célzó indítványával összefüggésben arra hivatkozott, hogy a meghallgatott telefonbeszélgetések alapján nem lehet egyértelműen kijelenteni, miszerint védenccnek szándékában állt-e bárkit megvesztegetni, s szerinte az sem egyértelmű, hogy azt a látszatot keltette volna, hogy hivatalos személyt megveszteget.

[8] A nyilvános ülésen a védő perbeszédét az írásbeli beadványát fenntartva, azzal egyezően terjesztette elő.

[9] A vádlott felszólalásában, illetőleg utolsó szó jogán megbánását és azt hangsúlyozta, hogy a büntetőeljárás megindulása óta teljesen más irányt vette az élete.

[10] A fellebbezések közül a vádlott és védő enyhítést célzó, továbbá az ügyészség vagyonek Kobzás intézkedés alkalmazására irányuló indítványa vezetett eredményre.

[11] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú ítélettel szemben bejelentett fellebbezések mind az ügyészség részéről, mind pedig a terhelt és védője oldaláról kizárólag a kiszabott joghátrány mértékét sérelmezték [Be. 583. § (3) bekezdés a) pont].

[12] Erre, továbbá arra figyelemmel, hogy a 584. § (3) bekezdése értelmében a fellebbező a Be. 583. § (3) bekezdése szerinti fellebbezését (s ebbe tartozik a kiszabott büntetés, intézkedés neve, mértéke és tartamát sérelmező jogorvoslat is) nem terjesztheti ki, a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 590. § (3) bekezdése értelmében csak a joghatályos fellebbezéssel érintett részében bírálta felül. Ez azt jelenti, hogy a védő ezirányú indítványa (lehallgatási anyag elemzése) ellenére a másodfokú felülbírálat a tényállás megalapozottságának vizsgálatára nem terjedt, nem terjedhetett ki.

[13] A Be. 590. § (5) bekezdése alapján ugyanakkor a korlátozott felülbírálat kiterjedt az ítélt hozatalt megelőző bíróság eljárás, ezen belül is a hatályon kívül helyezést eredményező feltétlen és relatív eljárási szabálysértések vizsgálatára, a bűnösségre vont következtetés okszerűségére, és a bűncselekmények minősítésére is.

[14] Az ítéltábla a Be. 590. § (7) bekezdésben írtak alapján felülbírált az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezéseket, illetve ilyen rendelkezések meghozatalának szükségességét is.

[15] Ennek eredményeképpen az ítéltábla megállapította, hogy a büntetőeljárás megszüntetésének Be. 567. § (1) és (2) bekezdésében írt okai nem állnak fenn [Be. 607. § (1) bekezdés], továbbá, hogy a törvényszék a Be. 608. § (1) bekezdésében felsorolt abszolút, illetőleg a Be. 609. § (1) bekezdése szerinti relatív, az ítélet hatályon kívül helyezését eredményező eljárási szabályt nem sértett.

[16] A bizonyítási eljárást a perrendi szabályok maradéktalan megtartásával folytatta le.

[17] A vádlott és tanúk figyelmeztetése szabályszerűen megtörtént. Az okiratok, iratok tárgyalás anyagává tételére is hiánytalanul sor került. Az 1/a. vádpont tekintetében a beismerő nyilatkozat elfogadására a Be. 504. § (2) bekezdésben írt törvényi feltételek birtokában került sor, és az e törvényhely (3) bekezdésével összhangban állt.

[18] Az elsőfokú ítéletnek Terhelt I.r. terhelt személyi körülményei tekintetében tett megállapításai (Be. 561. § (3) bekezdés b) pont) a nyilvános ülésen elhangzottak alapján az alábbiak szerint szorultak pontosításra:

- A webshop üzemeltetésével foglalkozó céget, csakúgy mint gépkocsiját 2022. év végén illetőleg 2023. februárjában értékesítette, jelenleg álláskereső, az értékesítésből származó összesen kb. 2 millió forint bevételből tartja fenn magát.

[19] Az elsőfokú bíróság által megállapított, s a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja szerint irányadó tényállásból, melynek megalapozottságát a másodfokú bíróság nem vizsgál(hat)ta, az elsőfokú bíróság valamennyi tényállási pontot érintően okszerűen következtetett Terhelt I.r. vádlott bűnösségére, s a cselekmény(ek) minősítése is törvényes.

[20] A 2 rendbeli hivatali vesztegetés büntette vonatkozásában az elkövetési magatartásokból a Btk. 294. § (2) bekezdés harmadik fordulatában foglalt minősítő körülmény egyértelműen következik, hiszen az előnyök ígérete, átadása azt szolgálta, hogy a hivatalos személy az ügyintézése során az I.r. vádlottat kedvezményes, soronkívüli elbírálásban részesítse. Márpedig a hivatali helyzettel visszaélés, melyre irányult a jogtalan előny ígérete, átadása, körébe tartozik a hivatalos személy minden olyan a) és b) pontba nem sorolható, formailag törvényesnek látszó intézkedése, eljárása, amely a hivatali helyzethez fűződő jogok rendeltetésellenes gyakorlását jelenti. Tipikusan ide sorolható a személyes cél érdekében történő fellépés, ilyen célból kedvezményes, soronkívüli eljárás lefolytatása vagy a hivatali állásból, tekintélyből adódó befolyás, ismeretség személyes célokra felhasználása.

[21] A folytatólágosság megállapításának is fennálltak a feltételei, miután a folyamatosan fennálló kapcsolatban azonos személynek többször ígért, adott előnyt az I.r. vádlott.

[22] A befolyással üzérkedés büntettének megállapítása is egyértelműen következik az irányadó, s a korlátozott felülbírálat folytán a megalapozottságát illetően nem is vizsgálható tényállásból. A Btk. 299. § (1) bekezdése értelmében befolyással üzérkedés büntette miatt büntetendő, aki arra hivatkozással, hogy hivatalos személyt befolyásol, a maga vagy más számára jogtalan előnyt kér, a jogtalan előnyt vagy ennek ígéretét elfogadja, illetve a rá tekintettel harmadik személynek adott vagy ígért jogtalan előny kérőjével vagy elfogadójával egyetért. A (2) bekezdés a) pontja szerint a cselekmény súlyosabban büntetendő, ha az elkövető azt állítja vagy azt a látszatot kelti, hogy hivatalos személyt veszteget meg. E körben a másodfokú bíróság azt emeli ki, hogy a befolyásolásra hivatkozásnak nem kell feltétlenül kifejezettnek lennie, de a körülményekből félreérthetetlennek kell lennie. Így megvalósul például a bűncselekmény minősített esete, amikor konkrétan nem közli ugyan a befolyásolásra hivatkozó az ügy elintézésének a módját, de olyan ígéretet tesz, amelyet a körülményekből megállapíthatóan kizárólag hivatalos személy befolyásolásával lehet elérni, s arra utal, hogy az elintézés érdekében a jogtalan előny egy részét a hivatalos személynek kell átadni (BH1997. 569.). A befolyás lehet akár valóságos, akár színlelt is (BH1989. 388.), és egyáltalán nem követeli meg a törvény, hogy a ténylegesen vagy színleg befolyásolt személyt az elkövető konkrétan (név, beosztás stb.) megjelölje. Az előny kérése az előny adására vonatkozó óhaj kifejezését, a korrupciós kapcsolat kezdeményezését jelenti. A befolyással üzérkedés bármelyik elkövetési magatartás megvalósításával, így az előny kérésével befejezetté válik, a befejezettséghez nem szükséges az előny tényleges megszerzése, de az átadandó összeg pontos meghatározása sem.

[23] A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság hiánytalanul feltárta. Az időmúlás nyomatékát tovább növeli az elsőfokú ítélet kihirdetése óta eltelt további 10 hónap.

[24] A bűnösségi körülményeket a cselekmények tárgyi súlyával is összevetve, a másodfokú bíróság – a közügyektől eltiltás kivételével – egyetértett az alkalmazott büntetési nemekkel. A pénzbüntetés, foglalkozástól eltiltás mértékét, tartamát is a büntetéskiszabási elvekkel összhangban állónak és a büntetési célok elérésére megfelelőnek tartotta.

[25] A szabadságvesztés büntetés esetében ugyanakkor az ítéltábla a további időmúláson, I.r. terhelt büntetlen előéletén túl a cselekmény tárgyi súlyát is befolyásoló azon körülménynek tulajdonított jelentőséget, hogy hivatali vesztegetés tekintetében az I.r. vádlottnak biztosított előny csekély jelentőségű, s ekként az általa ígért/adott jogtalan előny összege is ennek megfelelő volt, s a befolyással üzérkedés büntette vonatkozásában is a hivatalos személy megvesztegetésével elérni kívánt, ígért cél ugyancsak csekély jelentőségű volt. Mindezen körülmények a szabadságvesztés fél évvel történő mérséklését, s így annak törvényi tételkeret minimumában történő meghatározását lehetővé tették.

[26] A szabadságvesztés tartamának mérséklését eredményező enyhítő tényezők teremtették meg a konkrét indokát a Btk. 85. § (1) bekezdése értelmében a szabadságvesztés

próbaidőre történő felfüggesztésének is. Amellett, hogy a Btk. 85. § (1) bekezdésének alkalmazásánál az egyéni megelőzés célja kerül előtérbe, s e szempontból a vádlottnál jelentős javára szóló körülmények mutatkoznak, a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésével, figyelemmel a bűncselekmények adott bűncselekményi kategórián belüli kisebb tárgyi súlyára, a generális prevenciós büntetési cél sem sérül. A cselekmények korrupciós jellege, a többszörös halmazat, a folytatólagos elkövetés miatt viszont a másodfokú bíróság a próbaidő tartamát a Btk. 85. § (2) bekezdésben írt törvényi maximumban határozta meg.

[27] A szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztése szükségszerűen maga után vonta a közügyektől eltiltás mellékbüntetés mellőzését.

[28] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára vonatkozó elsőbírői rendelkezések törvényesek, s az elsőfokú bíróság a jogszabályhelyekre is pontosan hivatkozott. Ugyanakkor az ítéltábla a szabadságvesztés felfüggesztésére vonatkozó döntése okán megállapította, hogy e rendelkezések a szabadságvesztés végrehajtása esetén irányadóak.

[29] Az ügyészség ugyanakkor alappal sérelmezte I.r. vádlott vonatkozásában a Btk. 74. § (1) bekezdés f) pontján alapuló vagyonelkobzás intézkedés – 10.000 forint erejéig történő – alkalmazásának elmaradását, a másodfokú bíróság ezért e rendelkezést az alábbi indokok alapján pótolta. Erre a Be. 565. § (2) bekezdése – amire az elsőfokú bíróság ítéletének [34] bekezdésében hivatkozott – alapul nem szolgálhat, s nemcsak azért, mert e rendelkezés csak a bűnösséget beismerő nyilatkozat előkészítő ülésen történő elfogadása esetére állapít meg tilalmat, ezzel szemben a törvényszék az 1. tényállási ponttal összefüggésben az I.r. vádlott beismerő nyilatkozatát a 2022. április 1. napján tartott tárgyaláson fogadta el, de azért sem, mert a Be. 565. § (2) bekezdésének 2021. január 1. napjától, tehát a folyamatban levő ügyben is alkalmazandó rendelkezése egyébként is csak a *súlyosabb* büntetés, intézkedés alkalmazását tilalmazza. A jogalkotó tehát a korábbi „hátrányosabb” büntetés, intézkedés szóhasználat módosításával egyértelművé tette, hogy kizárólag a súlyosítási tilalom alá eső rendelkezések meghozatalára nem kerülhet sor. A Be. 595. § (6) bekezdése azonban a vagyonelkobzás törvényi feltételek fennállása esetén történő elrendelését kifejezetten kiemelte a súlyosítási tilalom alá eső döntések közül, annak alkalmazása tehát akkor is kötelező, ha azt az ügyészség nem indítványozta, elmaradását fellebbezésében nem sérelemmezte.

[30] Az egyszerűsített felülvizsgálatra tartozó egyéb ítéleti rendelkezések (lefoglalás megszüntetése, bűnügyi költség) a törvényhelyeknek megfelelően.

[31] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Be. 599. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1), (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, egyéb törvényes rendelkezéseit pedig a Be. 605. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

Budapest, 2023. február 7.

dr. Borbás Virág Bernadett s. k.

dr. Raczky Katalin s. k.

dr. Ignác György s. k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék 98.B.380/2021/32. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.158/2021/12. számú ítéletében írt változtatással 2023. február 7. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2023. február 7.

dr. Borbás Virág Bernadett s. k.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Takácsné Veres Tünde

bíróági ügyintéző